

[Udenrigsministeren]

igangværende forhandlinger, må denne opgave løses.

Alle europæiske lande står over for store problemer. Det giver sig også udslag for EF-samarbejdet. Et helt eller delvis sammenbrud for det europæiske samarbejde ville true væsentlige og afgørende danske interesser. Derfor arbejder regeringen for en fastholdelse af EF-samarbejdet og en udbygning af dette. Det er samtidig den måde, hvorpå vi kan bidrage til at sikre, at den europæiske idé ikke glider i baggrunden til skade for Europas fremtid og dermed til skade for os selv.

Det vil være fremgået af min redegørelse, at regeringen, siden den trådte til, har bestræbt sig på at videreføre de brede linjer i den udenrigspolitik, der igennem en årrække har haft tilslutning fra et stort flertal i dette folketing. Regeringspartierne har i mange år som opposition bidraget konstruktivt til den parlamentariske enighed om udenrigspolitikken. Vi appellerer til den nuværende opposition om at ville gøre det samme.

Forhandling

Lasse Budtz (S):

Denne udenrigspolitiske debat finder sted på et tidspunkt, hvor de internationale spændinger er betydelige og mangeartede, og hvor adskillige udenrigspolitiske eksperter mener, at vi befinder os på randen af en genoptagelse af den kolde krig.

Socialdemokratiet mener, det må være opgaven også for et lille land at medvirke til at modarbejde disse farlige tendenser, og vi er derfor enige med regeringen i, at det ikke kan være rigtigt at føre konfrontationspolitik, men at søge at løse problemerne ved dialog og ved forhandling. Vi må prøve at inddæmme kriserne i stedet for at udvide dem. Vi må holde forhandlingskanalerne åbne i stedet for at lukke dem.

Socialdemokratiet er også enig med regeringen om, at det netop i situationer som den nuværende er af væsentlig betydning, at det størst mulige traditionelle flertal kan samles bag dansk udenrigspolitik. Det hindrer selvfølgelig ikke, at der kan være nuancer – og mere end det – til forskel i bedømmelsen af den holdning, Danmark skal indtage, men jeg tror, det ville gavne, hvis vi i højere grad samledes om det, der forener os, end om det, der i hvert fald i nogen grad skiller os. Jeg

tør vel nok konstatere, at det brede flertal under alle omstændigheder står bag 90–95 pct. af dansk udenrigspolitik.

Nogle hævder, at det nordiske område allerede er blevet eller er på vej til at blive kriseramet eller et kriseområde. Det er nok overdrevet, men spekulationerne understreger selvsagt det nordiske områdes vigtige strategiske betydning.

U-bådsaktiviteten i nordiske farvande har øget fornemmelserne af usikkerhed. Hvis det er rigtigt, som formanden for den svenske u-bådskommission, fhv. udenrigsminister Sven Andersson, ifølge dagspressen har tilkendegivet, at Sovjet ikke har til hensigt at holde op med at krænke svensk neutralitet, øges spændingen, og modsætningsforholdene uddybes til skade for afspændingen.

Socialdemokratiet må selvfølgelig på det skarpeste tage afstand fra en sådan holdning. Det er vigtigt at bevare stabiliteten i Norden, det er vigtigt at bevare balancen, og det må også være i supermagternes interesse.

Selv om det som fastslået i socialdemokratiske programmer ikke kan være et mål i sig selv for vort parti, at Danmark er medlem af NATO, ønsker vi at fastslå, at der for socialdemokratiet ikke er noget alternativ i sigte til Danmarks medlemskab af NATO. En ensidig udmeldelse, eventuelt ledsaget af national nedrustning, vil efter al sandsynlighed mere skade end gavne afspændingsmulighederne, fordi balancen ved en udmeldelse vil blive ødelagt. En del af balancen er skabt af den kendsgerning, at Norden allerede i realiteten er en kernevåbenfri zone.

Socialdemokratiet vil gerne fortsat medvirke til at undersøge, om dette kan formaliseres ved en traktat, men det må ske i en større europæisk sammenhæng, eventuelt ved at knytte en sådan zone til statsminister Olof Palmes forslag om en kernevåbenfri zone ned gennem Europa og efter en forhandling med supermagterne. Men en zone kan ikke etableres, når der fortsat er stærke sovjetiske kernevåben stationeret i og ved Østersøen.

Vi konstaterer med beklagelse, at mens Leonid Bresjnev ikke afviste inddragelsen af Østområder i en zone, har Jurij Andropov taget afstand fra en sådan tanke.

Socialdemokratiet sætter heller ikke noget spørgsmålstejn ved samarbejdet i EF. Vi deler regeringens grundholdning om, at der ikke er behov for institutionelle nyskabelser